

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31

Askersunds kommun

Revisionsrapport
April 2025

*Projektledare
Daniel Brandt*

*Projektmedarbetare
Fadi Wehbe*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och rött (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef/redovisningschef.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av kommunstyrelsen 2025-04-08. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnd sammantaget inte bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Underskotten är framför allt hänförliga till kommunstyrelsen (-13,05 mnkr) samt socialnämnden (-13,08 mnkr).
 - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram.
 - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har *minskat* över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 8 procent. Nyckeltalssammanställning innehåller även information om hur kommunens soliditet förhåller sig till andra likartade kommuner de senaste åren.
 - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 8,7 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen saknar information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade kommuner.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Kommunfullmäktige har beslutat i Budget och mål 2024 med plan 2025-2026 beslutat om 4 målområden med totalt 13 prioriterade mål för samtliga målområden. 11 mål är verksamhetsmål och 2 är finansiella mål. Av målen framgår det att 2 av verksamhetsmålen saknar tydligt målvärde, dessa mål är mål nr 7 samt mål nummer 8. Det framgår även att mål nummer 9 helt saknar mätmetod för måluppfyllelse.
- I förvaltningsberättelsen redovisas ett avsnitt benämnt “god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning “ innehållande mål och bedömd måluppfyllelse.
- Årets resultat för kommunen år 2024 resulterade i -42,3 mnkr.
- Av redovisningen framgår att 1 av 2 finansiella mål bedöms som uppfyllt, varav 1 mål bedöms som ej uppfyllt.
- Av måluppfyllelsen från årsredovisningen bedöms 3 av 8 mätbara verksamhetsmål med tydligt målvärde som delvis uppfyllda, varav 5 av 8 verksamhetsmål som ej uppfyllda. 2 av 11 verksamhetsmål saknar tydligt målvärde samt 1 av 11 verksamhetsmål saknar mätmetod.
- Kommunens egna samlade slutsatsen av redovisningen kring målen är att Askersunds kommun inte uppnår god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Kommunen redovisar balanskravsresultatet i ett särskilt avsnitt för balanskravsresultat under förvaltningsberättelsen i årsredovisningen 2024.
- Enligt rapporten har Askersunds kommun under de senaste åren haft negativa balanskravsresultat om totalt -14 904 tkr från tidigare år, varav - 7 514 tkr härleds till år 2023, där hela resultatutjämningsreserven om +12 494 tkr disponerades år 2023.
- Kommunen disponerar inget från resultatutjämningsreserven för balanskravsresultatet år 2024 då det ingående värdet av reserven varit 0.
- Kommunen måste återställa årets balanskravsresultat inom de tre kommande räkenskapsåren.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Nej, ej uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Nej, ej uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Nej, ej uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att anta tydliga målvärden och mätmetoder för samtliga mål för både verksamhet och ekonomi.
- Att anta en effektiv åtgärdsplan för återställande av negativt balanskravsresultat.

2025-04-16

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Daniel Brandt

Projektledare